

Visst minns jag Prästgårdshagen i Östra Sallerup

Brev från Märta Forsberg

född 1905, dotter till

Knut Samuel Forsberg

Kyrkoherde i Östra Sallerup

från 1909, död 1941

Familjen bodde kvar till 1943

Brevet skickat den 22 augusti 1993

Vinst minns jag Prästgårdshagen i Ösha Sallerup.

Den fjärde maj 1909 kom far som kyrkoherde till Ösha Sallerup. Jag var då 4 år. Det var inte så mycket jag minns om Prästgårdshagen från den första tiden där. Men vi bodde ju kvar i prästgården ända till 1943, och det är många minnen jag har från Parken, som den vanligtvis kallades.

Från trädgården, som var skild från parken genom en stengårdsgård, kom man ut till en damm, där kalmarroten växte hög. Den var omgärdad av gångar, och man fick ha rejäla skor, helst galoscher för att ta sig fram på gångarna. Ja, dammar och kanaler fanns det gott om. Helt nära till "Ön" i en liten damm. Till den kom man faktiskt över några grova stockar, som lagts över kanalen.

Vårje midsommardag hade vi ungdomsmöte i prästgårdens trädgård. Det var den kyrkliga ungdomskretsen, som inbjöd till kaffe och underhållning. Ofta kom en teol. student och höll en föreläsning, och det skulle hållas just på Ön. Bätkor hade man släpat dit från kommunalrummet, men det var ett otacksamt arbete både för föreläsningshållaren och åhörarna. Myggplågan var hindrigast sagt obidlig. Det hördes ideliga smällar mot armar och ben och ansikten, och många myggor miste livet, men ack det fanns tusentals kvar, och snart nog övergavs den traditionen, och Ön fick leva vidare med sina myggor.

Längre bort mot arrundatorns fanns en annan damm

Den kallades Stora dammen och var mycket djup; sådes det.
För beslut att odla karp sås. "Ja, se den dammen har ännu
aldrig torkat ut, så det kan kyrkoherden visst göra", sa man överallt
i bygden.

I Rönne fanns en karpodlare, som hette Christian Nilsson,
och en dag anlände han till prästgården med sin(e) karp.
Vi hade vid den tiden en katt, som hette Christian, och vi hann
blev skräckligen förbjudna att ropa på Christian (den dagen.)

Det blev en ovanligt torr sommar det året, och dammen, som
aldrig torkat ut, blev mindre och mindre, och till sist förstod vi
vilket gymt öde, som väntade karpen. I träskgräv och träskar
försökte vi rädda ~~och~~ rädda vad som räddas kunde, men inte
blev vi feta av den karpen.

Om vinternas förvandlades dammarna till prästli-
ga skridskoisar, där skidåkarna åkte skidskor och kubb.
Vi hade inga skidskor, som dög något till, spensliga röv som
snöides fast med remmar på en vanlig sko. Det var absolut
omöjligt att bli stående på isen med den dåliga utrustning-
en, och inte blev det några skidskopenivåer av oss trots de
många dammarna.

Sommaren var en härlig tid. Tidigt på våren
började gudarna kväka och snart lyste kabbaliskan över utmed
kanaler och dammar. I kanalerna kunde man få se andemännor
komma simmande med en lång rad små söta ungar efter sig

Slåggen doftade och på gångarna i parken syntes ljehonvaljer, violer, ängskollar och flera andra vackra blommor. Vid midsom-
marktiden kom näsviolerna med sina vita väldoftande blommor.
Då plockade vi stora buketter och satte in i rummen. Fridlyst
var ett okänt begrepp på den tiden.

Utvid när det kom gäster skulle vi ut i parken för att
visa det historiska minnesmärket. Det var mycket överrasket
och vi fick ofta gå på de överruvna stenarna för att besökarna
skulle kunna urskilja Carolus XI MONARCHA SVEDICÆ

Så här minnar jag mig, vad jag fått höra om
Jöns Händriksson:

På den tiden då Skåne just hade blivit svenskt
hövde i Östra Sallerup en präst, som hette Jöns Händriksson.
Han skrev till kungen och bad att få så mycket mark
att ^{han} kunde lägga kungens och riksrådens namn därpå. Detta
beviljades, och det blev ingen liten jordbit han erhö-
ll. För att hedra sina gäster brukade han sätta ut vimplar
i där till avsedda rundringar. Svenska vimplar för svenska
gäster danska för danska gäster.

Ja, så hövde jag berättas om Jöns Händriksson.
Vad beträffar riksrådens namn kunde vi aldrig upptäcka
dem. Att Jöns Händriksson skulle haft ett observatorium på Klacks
backe hövde jag heller inte talas om. Däremot vet jag, att
att den var en utmärkt källbacke på vintern och

Wallbergsmässoraston ländes majeldarna där och syntes vida omkring. Det var nog hembygdsföreningen, som ordnade den saken. Folkskollärare Emil Hansson var den drivande kraften och också den förste, som gjorde något för namnteckningen i prästgårdsträgen. Tack vara honom gick det sen ändå lyda bokstäverna riktigt bra.

Trästerna på den tiden intresserade mig rejält mycket för hembygdsforskning. ~~De hade säkert varit sköta.~~ Men jag minns, att far en gång utbrände: "Jag tror, att jag måste arrendera Parken, annars är jag rädd, att den kommer att fördävas"

Det hade kommit en ny förordning om prästgårdsägor, och far betalade varje år arrende för parken

Han tyckte också mycket om att ta sig en morgonpromenad där, och vi barn följde ofta med

När vitsipporna blommade, var det som att vandra i ett sagorike. Det lystes vitt överallt, och fåglarna sjöng i den skira vågrynkian.

Gökens rop tolkade han så här:
"Tack, Gud, tack Gud!"